

**Česká školní inspekce
Středočeský inspektorát
Arabská 683, 160 66 Praha 6**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIS-4050/24-S
Sp. zn. ČŠIS-S-810/24-S

Název	Základní umělecká škola Neratovice, Vojtěšská 1219, okres Mělník
Sídlo	Vojtěšská 1219, 277 11 Neratovice
E-mail	zus.nera@iol.cz
IČO	67 674 551
Identifikátor	600 047 814
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	PhDr. Roman Novotný
Zřizovatel	město Neratovice
Místo inspekční činnosti	Vojtěšská 1219, Neratovice
Inspekční činnost na místě	4. 11. 2024 – 6. 11. 2024

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání podle příslušných školních vzdělávacích programů, naplňování školního vzdělávacího programu a jeho souladu s právními předpisy a rámcovým vzdělávacím programem podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Charakteristika

Vzdělávání v základní umělecké škole (dále „ZUŠ“ nebo „škola“) je organizováno ve čtyřech uměleckých oborech – hudebním (dále „HO“), výtvarném („VO“), tanečním („TO“) a literárně dramatickém („LDO“). Nejvyšší povolený počet žáků školy byl k termínu

inspekční činnosti využit cca na 96 % (481 žáků). Pro všechny obory je otevřeno přípravné studium pro I. stupeň a základní studium I. i II. stupně, v menší míře také vzdělávání dospělých. Žáci se vzdělávají podle Školního vzdělávacího programu Základní umělecké školy Neratovice (dále „ŠVP“).

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitel školy (dále „ředitel“) je ve funkci od roku 2018. Koncepce rozvoje školy, o níž se ředitel opírá a uplatňuje ji při řízení školy a při realizaci vzdělávání, je v souladu s vizí školy deklarovanou v ŠVP. Upřednostňuje v ní výchovu žáků k aktivní účasti na kulturním dění v Neratovicích a blízkém okolí, respektování osobnosti žáka a rozvíjení jeho uměleckého talentu. Zároveň klade důraz na předměty kolektivní výuky, na rozvíjení osobnostních a sociálních kompetencí žáků a na seznamování s tradicí a národní kulturou. Tyto záměry se daří postupně realizovat.

Část pravomocí ředitel vhodně delegoval na svou zástupkyni, která je v této funkci od roku 2021. Vedení školy napomáhá kromě pedagogické rady také umělecká rada složená z vedoucích předmětových sekcí. Podílí se na hodnocení kvality všech žakovských prezentací a na plánování a organizaci školních akcí. Kontrolní činnost je prováděna ředitelem i jeho zástupkyní formou hospitací u jednotlivých učitelů a také návštěvami všech interních koncertů nebo třídních vystoupení či různých veřejných akcí. Nedostatky zjištěné při předešlé inspekční činnosti byly odstraněny. Organizace výuky je funkční a účelná, stejně jako využívání elektronického informačního systému. Postup školy při zařazování nově přijatých žáků do vyšších ročníků je rizikem ve vztahu k řádnému osvojení vzdělávacího obsahu vymezeného v osnovách ŠVP i splnění očekávaných výstupů příslušného rámcového vzdělávacího programu na konci studia.

Došlo k částečné obměně pedagogického sboru. V tomto školním roce zajišťuje vzdělávání 23 odborně kvalifikovaných učitelů, jejichž počet se od minulé inspekční činnosti zvýšil. Rada pedagogů se vedle výuky věnuje i další profesionální umělecké činnosti. Jednomu začínajícímu učiteli ředitel vytváří podmínky formou mentorské podpory zahrnující adaptační program, možnost vzájemných hospitací nebo konzultační a poradenskou spolupráci. V souladu s vypracovaným ročním plánem ředitel věnuje dostatečnou pozornost i rozšiřování odborné kvalifikace vyučujících v rámci dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků zohledňujícího potřeby školy, a to zejména formou tematicky zaměřených seminářů. Personální podmínky dobře umožňují naplňování ŠVP.

V posledních školních rocích došlo v budově školy ke stavebním úpravám, které zlepšily prostorové podmínky pro výuku; ty jsou nyní maximálně využity. Svému účelu a prostorovým požadavkům vyhovuje i sál školy určený pro výuku TO a LDO. Sál má potřebné vybavení, včetně parketové podlahové úpravy, žiněnek i pásů pro akrobacii, k dispozici je zvuková i osvětlovací technika a klavír, využívaný v korepetovaných hodinách. Využitím obvyklých finančních zdrojů dochází v materiální oblasti k průběžnému zlepšování. Díky dobré spolupráci se zřizovatelem získává škola také nové a kvalitní hudební nástroje. V dostatečné míře jsou učebny vybaveny počítači, zobrazovací a zvukovou technikou. Všechny obory mají k dispozici dostatek hudebních nástrojů, výtvarného materiálu a dalších základních pomůcek pro výuku všech uměleckých oborů v rozsahu stanoveném ŠVP. Zajištěna je průběžná údržba a podle potřeby i obnova všech materiálních zdrojů. Některé hudební nástroje jsou za stanovených podmínek půjčovány žákům. Škola vytváří podnětné prostředí, v němž žáci nacházejí inspirující zázemí.

Vchody do budovy školy byly v době inspekční činnosti zabezpečeny službou ve vstupní hale proti vstupu neoprávněných osob. Žáci jsou pravidelně poučováni o pravidlech a zásadách bezpečného chování ve škole i na akcích konaných mimo školní prostory. Úrazy žáků se v posledních dvou školních rocích nevyskytly.

Hodnocení průběhu vzdělávání

V HO je vyučována hra na běžné smyčcové, klávesové a dechové nástroje, kytaru, sólový a sborový zpěv, komorní a souborová hra a hudební nauka. Nově jsou vyučovány předměty hra na violoncello, elektrickou a basovou kytaru, ukulele a mandolínu.

V hospitované instrumentální výuce a výuce sborového zpěvu byly hodiny přehledně rozdělené na úvodní rozehrání nebo rozezpívání, procvičení a následně využití všech dovedností pro přednes nacvičených skladeb. Pedagogové vesměs účelně dbali především na osvojování intonačních a rytmických dovedností, srozumitelně sdělovali pokyny k interpretaci skladeb, často s vlastní demonstrací zpěvu či hry na nástroj. Dbali na dodržování a upevňování základních a správných návyků (držení těla, postavení rukou, správné dýchání apod.). Výuka byla stejně jako výběr repertoáru vhodně přizpůsobena získaným znalostem, dovednostem a individuálním potřebám žáků, včas byly zařazovány chvíle pro relaxační cvičení a oddych. Velmi kvalitní úroveň výuky byla sledována v předmětu hudební nauka. V naprosté většině hospitovaných hodin učitelé používali celou šíři výukových metod a postupů a zdařile dokázali žákům přiblížit abstraktní hudební představy, které jim pomáhaly při hře. Bylo zřejmé, že způsoby práce jsou v hodinách jasně nastaveny a respektovány. Žáci se neobávali chyb, které byly vždy tolerantním způsobem využity jako účinný prostředek pro zlepšení následujícího provedení.

Povinný předmět hra v souboru plní žáci hrou v některém z instrumentálních souborů, v případě klavírního oddělení také docházkou do pěveckého sboru. Žádosti zákonných zástupců o uvolnění žáka z pravidelné docházky do výuky povinného předmětu hudební nauka nebo souborová hra ředitel vyhověl u 23 žáků, zároveň stanovil náhradní způsob výuky i rozsah přezkoušení z probírané látky. Svých teoretických i praktických zkušeností využívají někteří učitelé při úpravách skladeb pro různá nástrojová obsazení a tím efektivně zvyšují kvalitu výuky.

Do všech hodin individuální, skupinové a kolektivní výuky přicházeli žáci dobře připraveni. Hospitace potvrdily, že téměř ve všech hodinách znalosti a dovednosti žáků odpovídají výstupům stanoveným v ŠVP, výuka byla vedena s příslušným odborným přístupem a v pozitivní atmosféře. Sporadicky byl v hospitovaných hodinách vytvářen prostor pro sebehodnocení žáků, učitelé zpravidla závěr individuální výuky omezili jen na shrnutí probraného učiva, případně na vlastní zhodnocení výkonu žáka.

Potřebné kvality dosahovala výuka sledovaná ve VO. V přípravném studiu se žáci setkávají se základními výtvarnými technikami, získávají potřebné pracovní návyky a sociální kompetence. Ve studijním zaměření výtvarná tvorba se během základního studia věnují plošné tvorbě, prostorové tvorbě včetně zpracování keramiky, tvorbě objektové a akční. Zdokonalují se v užívání výtvarných technik. Prohlubují schopnost svého estetického cítění, fantazii a tvořivost. Jsou vedeni k samostatnému výtvarnému myšlení i kultivovanému formulování myšlenek. Informace z oblasti výtvarné kultury získávají průběžně na základě zpracovávaných námětů. Zájemcům o studium na vyšších typech škol vyžadujících po uchazečích vyšší úroveň výtvarné erudice je poskytována potřebná pomoc.

V hospitovaných hodinách prokázaly obě vyučující kladný přístup k žákům i potřebnou odbornost. Práci žáků většinou dobře organizovaly, v některých případech ale chyběla vyšší míra diferenciací učiva vzhledem ke značné věkové rozrůzněnosti jednotlivých skupin. Vždy byla zařazena nápaditá motivace s využitím reálných ukázek prací, výstupů digitálních technologií i řízených rozhovorů. Uváděny byly historizující souvislosti, poskytována instruktáž k užívání zvolených výtvarných technik. Atmosféra ve všech skupinách byla velmi pozitivní. Žáci tak pracovali převážně se zaujetím, nebáli se klást otázky, komunikovali slušně. Učitelky jim trpělivě poskytovaly případnou individuální pomoc. Hodnocení bylo spíše povzbudivé a formativní.

Výuka v LDO je vedena dvěma vyučujícími s dostatečnou praxí v oboru a tvůrčím způsobem vzájemně spolupracujícími. Vhodně tak pokrývají širokou škálu předmětů i metod a forem v nich aplikovaných, což se pozitivně promítá do kvality výuky jak individuální, tak kolektivní.

V hospitovaných hodinách byly v souladu s dobře zpracovaným ŠVP účinně využívány stanovené postupy, vesměs volené se zřetelem ke skutečným schopnostem a aktuálním potřebám žáků. Těm je poskytován potřebný prostor pro uplatnění vlastní kreativity, dostatek příležitosti k improvizaci. Zároveň jsou však žáci vedeni k týmové sounáležitosti a partnerské spolupráci. Zcela přirozeně je uplatňováno sebehodnocení žáků, ale také vrstevnické hodnocení, a to i se soutěživými prvky. Ve všech hodinách převládala optimistická atmosféra, založená na entusiasmu vyučujícího a sdílená vstřícným přístupem žáků. Systematický důraz je kladen na rozvoj mluvních a řečových dovedností, a to nejenom v úvodních částech lekcí s mluvními a dechovými cvičeními, ale také vždy, kdy je třeba korigovat výslovnostní a hlasové nedostatky.

V průběhu hospitovaných hodin bylo patrné směřování k prolnutí poznatků a návyků z oblasti vnímání a interpretace literárního textu a slovesnosti obecně se schopností vyjádřit je a sdělit. Nápaditě je volen repertoár studovaných textů, jejich škála zahrnuje vedle klasických také moderní literární texty současných autorů. Žáci je interpretují s plným pochopením, jsou vyučujícími vedeni k jejich scénické prezentaci, často i skupinové. Na velmi dobrém a přirozeném vyznění těchto prezentací má nepochybně podíl zdařilá výuka v lekcích zaměřených na pohybové divadlo.

Výuka TO je vedena erudovanou vyučující s všestranným zaměřením na plnou škálu vyučovaných předmětů, od přípravné taneční výchovy přes taneční přípravu, výrazový a lidový tanec až k tanci klasickému. Hospitovaná výuka měla promyšlenou strukturu, efektivně se střídaly dynamické a relaxační části, zařazena byla také aplikovaná gymnastika. Žákyně i žáci byli mimořádně spontánní, zároveň jim však byl poskytován prostor pro vlastní taneční improvizaci. Byli velmi dobře slovně vedeni, a to přiměřeně věku, při zachování srozumitelnosti a jasnosti, často už s plným uplatněním klasické taneční terminologie.

V jednotlivých hodinách se projevovala plná koncentrovanost a soustředěnost na plnění základních, vesměs zřetelně a srozumitelně formulovaných cílů, včetně důkladného rozcvičení v úvodních částech hodin, optimálního zařazení relaxace a hygienických přestávek s ohledem na pitný režim a odpočinek. Žáci byli důsledně a okamžitě opravováni, případně jim byla poskytována potřebná pomoc; prakticky trvalé bylo instruktážní předvádění požadovaných prvků a vazeb ze strany vyučující.

Převažujícími tanečními formami jsou současné populární druhy tanečního pohybu (breakdance, hip-hop aj.). Toto specifické zaměření se promítá do ŠVP a využívá mimořádných dispozic zkušené vyučující. Zřetelně přitom dominuje intenzivní taneční příprava na bázi moderních stylů, přičemž ke klasickému nebo lidovému tanci přistupují

žáci po absolvování této vstupní etapy. Až ve vyšších ročnících dochází k dalšímu rozvoji kompetencí žáků v ostatních tanečních stylech, spolu s prohlubováním znalostí z oblasti tanečního umění. Výuka v těchto následujících etapách zahrnuje balet, jazz, folk, scénický tanec a také street styly, spadající pod celosvětovou urban scénu.

Hospitované hodiny zcela splňovaly požadavky ŠVP, byly metodicky správně vystavěné, se zřetelům k aktuálním dispozicím žáků a jejich věku; prakticky nebyla zaznamenána absence žáků. Vyučující má jejich plný respekt a důvěru, vede je k samostatnému řešení prostorových, rytmických a výrazových úkolů, k citlivému vyjádření soudobé hudby. Poskytuje jim přitom dostatečný prostor pro vlastní improvizaci. Žáci zcela přirozeně využívají sebehodnocení, jsou soutěživí, znají a uplatňují taneční terminologii. Dobře jsou vedeni ke zvládnutí potřebných návyků, organizačních forem a rituálů, včetně zásad hygieny a relaxace. Hospitacemi byla zjištěna vysoká úroveň výuky TO, zaměřeného na moderní formy scénického tance, při zachování plné škály vyučovaných předmětů ostatních tanečních stylů.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Výsledky vzdělávání žáků škola průběžně sleduje. Vedení školy získává informace sledováním pravidelných zkoušek, jednotlivých koncertů, výstav, vystoupení, žákovských soutěží apod. V případě ohrožení žáka možnou školní neúspěšností jedná s jeho zákonnými zástupci a přijímá většinou účinná opatření. Poskytuje žákovi individuální pomoc vyučujících, umožňuje mu přechodné snížení tempa studia, výjimečně i změnu studovaného nástroje. Případná ztráta zájmu některého žáka o studium se vyskytuje pouze výjimečně. Stav žáků naopak narůstají, takže byl v nedávné době navyšován nejvyšší povolený počet žáků školy. Hodnocení na vysvědčení je spíše motivační. Tak např. na konci uplynulého školního roku všichni žáci prospěli, přitom téměř 94 % z nich s vyznamenáním.

K hodnocení žáků je využívána klasifikace známkou. O průběžném hodnocení žáků se zákonní zástupci dozvídají pomocí dálkového přístupu do školního informačního systému. Další informace mohou získat na webových stránkách školy, vývěskách nebo individuálně při konzultacích s pedagogy.

Rozvíjení kompetencí stanovených ve ŠVP je účinné, žáci je prokazují při všech interních i veřejných prezentacích. Akce jsou pořádány většinou v sále školy nebo také ve Společenském domě a v budově městského úřadu, posilují pozitivní vnímání veřejností a přispívají k obohacení kulturního života města (*např. Vánoční, Jarní, Májový koncert, Vítání občanů, ZUŠ OPEN, výchovné koncerty atd.*). Při jejich organizaci škola spolupracuje se zákonnými zástupci žáků, zřizovatelem, základními a mateřskými školami nebo kulturními institucemi ve městě a blízkém okolí.

Žáci HO se pravidelně účastní soutěží MŠMT, naposledy se dobře umístili v krajských kolech ve hře na kytaru, klavír, housle, školní Big band získal v ústředním kole soutěže tanečních orchestrů bronzové pásmo. Činnost TO se projevila nejen v řadě regionálních vystoupení ve spolupráci s ostatními obory, ale i pestrá a úspěšná účastí na soutěžních přehlídkách (*Czech Dance Masters, ústřední kola soutěží*). TO často přijímá, ale také sám podněcuje nabídky k veřejným vystoupením mimo školu, v rámci akcí města, různých festivalů a obdobných příležitostí. Dlouhodobě spolupracuje s taneční skupinou ROXTON, spolupráce je účelná a přínosná pro výuku. Žáci VO organizují samostatné výstavy a akce pro veřejnost, škola obesílá výtvarné soutěže (*Obráz pro Fenix Brno, Čimtačára, Kvetoucí zahrada, Les nás baví*), v různých objektech v Neratovicích pořádá vernisáže a účastní

se akcí ZUŠ OPEN. Tvorbou kulis, plakátů či instalací výstavek se připojují k vystoupením ostatních oborů nebo i hostujících profesionálních hudebníků a přispěli k tvorbě kalendáře pro Konto Bariéry. LDO trvale kooperuje s ostatními obory. Podnětná je spolupráce s tanečním oborem (moderování tanečních vystoupení, kombinace tanečních čísel a přednesu) i oborem výtvarným. LDO vykazuje dobré výsledky ze soutěží (*Art Botič*) a udržuje kontakty s partnerskými školami. Všichni žáci LDO mají zkušenosti s častými veřejnými prezentacemi, představeními pro veřejnost, moderování koncertů školy a dalšími společenskými aktivitami.

Žáci školy se mohou účastnit víkendových oborových soustředění. Pomoc zájemcům o vyšší formy uměleckého vzdělávání je účinná, každoročně škola zaznamenává úspěšnost svých žáků hlásících se k přijetí na vyšší typy škol s uměleckým zaměřením.

Další činnosti v oblasti mezioborové spolupráce jsou rozvíjeny především sociální a osobnostní kompetence žáků (projekty „*Volání divočiny*“, „*Příroda v hudbě*“, tematicky zaměřené projekty „*Pohádkový večer*“, „*Barokní večer*“, „*Koncert k roku české hudby*“). Pozitivní výsledky má škola v oblasti výchovného působení. Dosud nebylo třeba řešit žádné projevy rizikového chování žáků.

Závěry

Vývoj školy

- Nedostatky zjištěné při předešlé inspekční činnosti byly odstraněny.
- Došlo ke změně na místě ředitele školy a zástupkyně ředitele školy.
- Zvýšil se počet pedagogů i žáků, byla obměněna část pedagogického sboru.
- Přibyla výuka předmětů hra na violoncello, mandolínu, ukulele, elektrickou a basovou kytaru

Silné stránky

- Zjištěna velmi kvalitní úroveň výuky v předmětu Hudební nauka. (4.2)
- Je udržována vysoká úroveň výuky tanečního oboru, zaměřeného na moderní formy scénického tance, při zachování plně škály vyučovaných předmětů ostatních tanečních stylů. (4.2)
- Škola vytváří vhodné podmínky pro pořádání mezioborových projektů, které podporují rozvoj sociálních a osobnostních žákovských kompetencí. (5.3)

Číselné označení odkazuje na kód kritéria v příslušné modifikaci. Znění kritéria je dostupné na adrese: kriteria.csicr.cz

Slabé stránky (oblasti ke zlepšení)

- Chybí podpora samostatnosti žáků a neposkytování prostoru k sebehodnocení ve vztahu ke stanoveným cílům vyučovací hodiny v části hodin individuální výuky v hudebním oboru. (4.3)
- Zařazování nově přijatých žáků do vyšších ročníků je rizikem pro osvojení výstupů vzdělávacích programů. (1.3)

Číselné označení odkazuje na kód kritéria v příslušné modifikaci. Znění kritéria je dostupné na adrese: kriteria.csicr.cz

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Poskytovat větší podporu samostatnosti žáků a prostor k jejich sebehodnocení ve vztahu ke stanoveným cílům vyučovací hodiny v hodinách individuální výuky hudebního oboru.
- Zlepšit postup školy při zařazování přijatých žáků do příslušného ročníku.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá řediteli školy ve lhůtě do 30 dnů od marného uplynutí lhůty pro podání připomínek k obsahu inspekční zprávy, resp. od doručení stanoviska k připomínkám, přijmout opatření k odstranění nedostatků zjištěných inspekční činností. Tyto nedostatky jsou formulovány v části slabé stránky (oblasti ke zlepšení). Ve stejné lhůtě písemně informujte Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření, a to prostřednictvím datové schránky (g7zais9).

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Zřizovací listina Základní umělecké školy Neratovice vydaná městem Neratovice dne 15. června 2005
2. Jmenování do funkce ředitele školy čj. MěÚN/018543/27 s účinností od 1. srpna 2018 a potvrzení o prodloužení čj. MěÚN/036361/2024 ze dne 12. dubna 2024
3. Informace o škole – aktuální stav (výpis z rejstříku škol a školských zařízení, regionální sběr dat, webové stránky školy, informační systém školy)
4. Dokumentace k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví (provozní řády učeben, Pokyn k poučení žáků pro školní rok 2024/2025)
5. Doklady o přijímání uchazečů ke vzdělávání ve školním roce 2024/2025 (vzorek)
6. Další dokumentace školy podle § 28 odst. 1 školského zákona – stav k termínu inspekční činnosti

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete prostřednictvím datové schránky (g7zais9), a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Karel Šimek, školní inspektor, vedoucí inspekčního týmu

Mgr. Petr Jiroš, školní inspektor

PhDr. Václav Flegl, přizvaná osoba, odborník na umělecké vzdělávání

5. prosince 2024